

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Meditationes vitae Christi

Pseudo-Bonaventura

[Straßburg], [um 1496]

De ieiunio et tentationibus domini Iesu. et reditu eius ad matrem. Mathei.
iii. Marci. i. Iohannis. i. Luce. iiii. Capitulum. XVII

[urn:nbn:de:bsz:31-289983](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-289983)

supernarem? **U**adit g̃ dñs Iesus sic humilr̃ p̃nitiar̃ dieb̃ quousqz pueniat ad iordanē: elemosynā petendo p̃ viā amore paup̃tatis. **N**ō em̃ portabat pecuniā. Perueniēs ig̃it̃ ad iordanē inuenit Iohannē baptistā baptisante p̃ctōres z magnā turbā q̃ illic occurrerat ad predicationē ei⁹. **D**abebat̃ em̃ cum q̃ si xpm̃. **D**ixit g̃ ei dñs Iesus. **R**ogote vt̃ me cū istis baptises. **J**ohānes aut̃ intruēs in eū z in spū p̃cipiscens dixit. **E**go a te debeo baptisari. **L**ui dñs. **S**ine mō: sic decet nos implere oēm iusticiā. **N**on dicas hoc mō: ne me diuulges: quia nōdum venit tps̃ meū: sed baptisamē: qz nūc est tps̃ humiliat̃is z nō maiestatis. **I**deo implere volo oēm nē humiliat̃is: q̃ tres habet grad⁹. **F**im̃ glosam sup̃ isto loco. **P**rimus est subdere se maiori: z nō preferre se equali. **S**cōds est subdere se eqli z nō preferre se minori. **T**ertius est sūm⁹ est subdere se minori. **E**t hūc tertiu⁹ gradū tenuit hic xps̃. **I**deo oēm humiliat̃is impleuit. **V**ides quomō augmētata est hūilitas ei⁹ a p̃cedētī tractatu. **S**ubijcit em̃ se hic sermo suo: z sic se viuificat: et seruū suū iustificat et magnificat. **S**z in alio p̃sidera quō augmētata est eius hūilitas. **N**am vsqz mō p̃seruat⁹ est hūiliter q̃si hūilis abiectus. **H**ic etiā vt̃ p̃ctōr̃ voluit apparere. **P**ctōribz em̃ p̃dicabat Iohānes penitentiā z eos baptisabat: z dñs Iesus inser̃ eos z cū eis voluit baptisari. **E**t licet idē dici possit d̃ circūcisioe: qz ibi voluit apparere p̃ctōr̃: hic tñ est plus: qz coram turbis hic publice: ibi nō occulte. **S**z nōne hic timēdū fuerat qñ vel

letire: z intendere ad p̃dicandū ne sperneret̃ vt̃ p̃ctōr̃? **S**z nō p̃p̃erea dimisit hūilitat̃: mag̃ qñ se p̃fundē hūiliaret. **V**oluit g̃ apparere qd̃ nūc erat in abiectōe z despectu sui p̃fnos instruēdos. **E**cōtra nos voluit apparere qd̃ nō sum⁹ in laudē z gloriā nostrā. **S**z qd̃ ei in nob̃ p̃bitat̃ esse videt̃: oñdum⁹: defect⁹ qz n̄os velam⁹: cū sum⁹ p̃ctōres z mali. **A**lia g̃ est hūilitat̃ materia. **S**z iā ad baptisum dñi redeamus. **P**ostqz g̃ vidit Iohes dñi volūta reitobediuit z baptisauit eū. **N**ūc g̃ intucere eū bene. **S**poliat̃ ei se dñs maiestatis: sic qlibet ali⁹ hominūcul⁹ z mergit̃ i aq̃s frigidis tpe magni frigo: is. **P**ro n̄o amore opat̃ nostrā salutē: p̃struēs sac̃m̃ baptisum: z lauās n̄ra crea. **D**espōsar̃ sibi vlem̃ eccl̃iaz: z singl̃r̃ oēs n̄ras fideles: fide ei baptisum: aie despōsāt dñō: p̃p̃a i p̃sona ip̃ius dicere. **D**espōsabo te mihi i fide. **E**t eccl̃ia cātat. **H**odie celesti sp̃sō iūcta ē eccl̃ia: qm̃ i iordanē lauit xps̃ eius crea zē. **U**n̄ in h̄ ope mirabilr̃ tota trinitas se māifestat: qz sp̃s̃cūs d̃ scēdit z requirit̃ i sp̃e colūbe: z p̃ris vox ironuit. **H**ic ē fili⁹ me⁹ dil̃ zē. **D**e ieiunio et tentatiōibz dñi Iesu. z reditu ei⁹ ad matrem. **M**atthē. iij. **M**arci. i. **J**oh. i. **Z**uce. iij. **Ca. XVII**
Postqz domin⁹ Iesus fuit baptisatus: statim fuit ductus in desertū super quemdam montē ibi p̃p̃e: ad quatuor miliaria vel circa: qui vocatur quarectena: z ieiunauit q̃dragita diebz z q̃dragita noctibz. **E**riuxta **M**arcū ibi cū bestis erat. **C**ōsidera ergo

ipm z diligenter spicce: pluriū em̄
virtutū crepla tibi demonstrat. **Ua**
dit em̄ in solitudine: ieiunat: orat.
vigilatiacet z dormit in plana ter
ra: z humilr cū bestijs puerfat. **Cō**
patere igit z sprybiq; s; h marie qz
vita sua tenera est z corporis afflicti
ua: ac eius exemplo discce ab eo in
his exercitari. **Nā** quattuor hie t/
gant que spūalis exercitij sūt: z mi
rabilr scinuicē iunāt. **Solitudō:** ie
iuniū: orō: z afflictio corporis. **Sic** z
tu exemplo dñi vade in solitudinē:
id est q̄tuz pores separa te ab alio
rū p̄ortio: z sis solitarius fugiēdo
locutiōes seculariū. **Non** q̄res no
uas deuotiōes nō impleas oculos
z aures abiectis: nec alias sensus.
Hac em̄ causa sancti p̄ies perebāt
nemoza: z loca remotissima ab om
niū hoim p̄uersatiōe: z precipiebāt
discipulis suis q̄ essent surdē mu
ti. **Unde** p̄s. **Obluiscere** p̄lm tu
um z domū patris tui: z p̄cupiscet
rer decorē tuū. **Poteris** aut̄ solus
esse etiā in mltitudine: si nō inania
excogites: si despicias qd̄ multi su
scipiunt. s. si iurgia vites: si damna
nō sentias: si nō recorderis iniuria
rū. **Alioq̄n** nec si solus es corpe so
lus es. **Solus** ergo eris in quacu
q; hoim frequētia. **Cave** tñ aliene
p̄uersatiōis esse aut curiosus explo
rator: aut temerarius iudex. **In** co
yero q̄ p̄uersabat cū bestijs: discce
inter alios humilr p̄uersari z eq̄ni
m̄ter tolerare eos qui irrōnabl̄ se
habere vident ac bestialit. **In** hac
solitudine visita sepe dñm tuū: in
tuere euz: z cōpatere sibi: qz iacer in
terra de nocte. **Quilibet** chustian⁹
dicit a d̄ min⁹ sel̄ visitare ipm in die
marie ab epiphania vsq; ad q̄dra/

ginta dies: quib; ip̄e sibi manebat.
Completis igit dieb; dñs elur̄it.
Tunc tentator accessit ad eū: explo
rare volens si esset filius dei. **Et** tē
tauit eū primo de gula sic. **Si** fili⁹
deies: dic vt isti lapides panes fiāt
sed non potuit magistrū decipere.
Taliter em̄ respondit: q̄ nec tenta
tōi succumbit: nec scire potuit ad
uersarius qd̄ volebat. **Non** em̄ ne
gauit nec asseruit se esse filium dei.
Auctoritate scripture vincit dyabo
lum dicēs. **Non** in solo pane viuūt
hō: sed in om̄i verbo qd̄ procedit d̄
ore dei. **Et** nota in hoc exemplo dñi
resistendū esse gula. **Nam** ab ipsa
inchoandū est si volumus supera
re. **Nam** qui gula succubuerit vide
tur esse imbecillis ad alia vitia de
uincenda. **Sic** em̄ dicit glosa sup
Matthēū. **Nisi** gula prius refre
net frustra p̄tra alia vitia labora
st. **Postea** dyabolus assumpsit eum
et portauit in hierusalē: que dista
bat in p̄ decē z octo miliaria vl̄ cir
ca. **Considera** hic patientiā z beni
gnitatē dñi. **Permisit** em̄ se porra
ri z tentari ab illa cruenta bestia: q̄
suū z oim amicoz sanguinē sitie
bar z nūq; erat digna ipm tangere
vel videre. **Gratius** autē eum su
pra pinnaculū templi: tentauit de
vana gloria: volens explorare qd̄
supra. **Sed** similiter vt supra vin
citur: z intentione sua frustrauit.
Et tunc vt dicit **Bernardus** super
psalmū. **Qui** habitat in adiutorio
altissimi. **Quia** dominus nil ostēdit
diuinitatis: credit **Dyabolus**
hunc esse hominem. **Ideo** tentat
eum tertio vt hominē. **Assumpsit**
ergo eum: et portauit in montē ex
cellus seorsum. **ipe** dictū montē de

quarentena p duo miliaria: z ten/
 tauit eū d auaricia. **Sz** etiā hic ho
 micida ille succubuit. **V**idisti quō
 z quoties dñs **I**esus fuit tētatus.
Unde **Ser.** Qui quartā tērationē
 d dño nō credit: qz nō legit: **I**gno
 rar scripturā que dicit. **T**ētatus at
 p oia p similitudine absqz pctō. **E**li
 ctoria itaqz facta venerūt: angeli z
 ministrabāt ei. **D**ic autē diligenter
 arteude z aspice dñm comedentes
 solum circūstantibz angelis: z zsi/
 dera bene que sequunt z que dicū/
 tur: qz pulcra sunt z deuota. **E**t q/
 re quid angeli ministrabant vt co/
 mederet post tantū ieiuniū. **D**e h
 em scriptura nō loquit. **P**ossum
 aut hoc victoriosum prazdū fm
 qd volumus ordinare. **E**t sic^o po
 tentiā qui dat esca omni carni z sīde
 remus: expedita est. **Q**uō? **Q**uia
 res nouas creare: aut de creati hie
 poterat fm volūtate suā: s; nō legi
 tur qz hac potētia p se aut p suis
 discipulis vsus fuerit. **P**ro turbis
 autē si quas pauit in multitudine
 magna d paucis panibz. **D**e disci/
 pulis autē legimus: qz eo presente
 spicas vellebāt ppter famē z come
 debant. **S**imiliter cū fatigatus d
 itinere sedebat super puteū loquēs
 cum samaritana: nō d: qz creauit
 cibos nouos: sed qz misit ad ciui/
 tatē discipulos ad cibos querē/
 dum. **N**ec est verisimile qd per mi/
 raculū sibi pviderit: qz miracula fa/
 ciebat ad alioz edificatiōē: z in p
 sentia pluriū: ibi autē nō erant nisi
 angeli. **Q**uid ergo circa hoc medi
 tabimur? **I**n mōte em illo nō erat
 habitatio hominū: et parata ciba/
 ria portauit ei angeli: sicut z tigit
Danieli. **C**um em **A**bacuc ppheta

parasset pulmentū messouibz suis:
 portauit eū angelus dñi p capillof
 de iudea ibabilonē ad **D**anielē vt
 comederet: z postea in momēto re
 portauit. **N**emoz emur ergo hic: z
 hunc modū assumamus z iocūde
 mur cū dño in hoc prandio. **S**en/
 tiarqz mater sua excellētissima de
 hac eadē iocūditate z victoria: pie/
 qz ac deuore sic meditemur. **T**eni
 unt angeli sathana repulso in mul
 titudine magna ad dñm **I**esum: z
 adorātes eū prociderūt in terrā dicē
 tes. **S**aluere dñe **I**esu dñs noster z
 dñs noster. **E**t dñs benigne ac hu/
 militer recepit eos: etiā cuz capitis
 inclinatiōe cogitans se esse hoīem
 minoratū paulominus ab angel.
Dicunt ei angeli. **D**ñe multū iei
 nastis: qd vultis vt vob portem?
Et ille. **V**te ad matrē meā charissi/
 mā: s; si qd habet ad manus defer
 te: qz de nullis cibis sic libeter ve/
 scor sicut d suis. **T**unc duo ex ipis
 pergerēs in momēto fuerūt corā ea:
 z eā reuerēter salutātes faciūt am
 bassiatā z modicū pulmentū qd si
 bi z **J**oseph parauerat: z panē cuz
 tobaltā z alijs oportunitis portant
Et forte dña pisciculos aliqs si po
 tuit pcurauit. **R**euerfi g parāt in
 plana terra mēsam: bñdictionēqz
 solēniter agūt. **A**spice hic bñ in sin
 gulis q agit: sedet in terra: cōposi/
 te z curialt z sobrie comedit: circū
 stant angeli ministrātes dño suo.
Alius seruit ei d pane: ali^o d vino:
 aliq portāt pisciculos: z aliq cantēt
 de canticis syō: z iocūdant: z diē fe
 stū agūt corā deo. **Sz** si diei liceat
 pmixtū est eis hoc festū ploratōē p
 maria: ppter quēt nos debem^o plo
 rare. **C**ōspiciūt eū reuerēter: z sīde

rantes dñm z deñ suū: ac totū mū
di creatorē: q̄ dat escā om̄i carnī sic
humilitatū: z sustentatiōe tibi cor/
poralis indigentē z comedentē vt
cereri de p̄lo: mouentē compassiōe
Credo ei q̄ si corde affectuose eum
sic stantē z spiceres: z eū aliquāl̄
diligeres: ex valida cōpassiōe cla/
mares z diceret. **D**ñe q̄ta. p me
fecistis tota opa via plena s̄stupo
re. **A**diuare me vt aliqd̄ patiar p
vobis: p̄ metor z tanta tulistis. **F**er/
te hoc solū deberet te i eius amorē
accendere. **T**andē sumpra refectōe
dixit angelis vt portēt res: z dicāt
matri q̄ redibit ad eā. **I**ps̄s at̄ re/
uersis dixit om̄ibz. **R**edite vos ad
patriā z ad gaudia via: me em̄ ad/
buc oportet peregrinari. **R**ogo at̄
vos vt me recōmendētis p̄i ac to/
ri curie celesti. **Q**ui p̄cederet ad ter/
rā z b̄ndictionē petētes: ea recepta
redierit ad patriā: z de ei⁹ victoriar
bis nouis totā curiā celestē reple/
uerūt. **D**ñs at̄ **J**esus volēs ad ma/
trē redire: cepit de mōte descēdere.
Cōspice bñ quō vadit solus nudis
pedibz dñs oim̄: z ei vehemētē cō/
parere. **V**enit at̄ ad iordanē quē io/
hānes vidēs ad se veniētē oñ dit eū
digito dicēs. **E**cce agn⁹ dei: ecce q̄
tollit peccā mūdi. **I**p̄e est sup̄ quē vi/
di sp̄m̄ descēdentē qñ baptisauit eū
Eri alia die dum videret eum am/
bulantē iuxta iordanem dixit. **E**cce
agn⁹ dei: ecce q̄ tollit peccā mundi.
Tūc **A**ndreas et vn⁹ ex discipulis
Joh̄is iuēt post eū. **B**enign⁹ aut̄
dñs sitēs eoz: oim̄ salutē: z vt da/
ret eis d̄ se fiduciā z audaciā vertit
se ad eos dicēs. **Q**uid q̄ritis? **A**t illi
dixerūt. **R**abiybi hiras? z dixit eos
ad domū vbi se reducebat tūc i ill'

ptibz: z steterūt cū eo vna die. **P**ost
ea dixit **A**ndreas fratrē suū **P**etr̄
ad **J**esuz: quē alacris suscepit sac̄s
qd̄ de eo esset facturus. **E**t dixit ei.
Tu vocaberis cephas. **E**t sic i q̄daz
noticiā z familiaritatē venit cū eis
Postea volēs dñs **J**esus redire i
galileā ad matrē: discessit de ptibz
illis z cepit reuerti. **Q**uē etiā nunc
cōpariēdo respice: z vade sp̄ cū eo.
Nā solus vadit more solito nudis
pedibz p̄ tā longā viā. **L**xxiij. milia/
rior. **C**ōpariēdoq; z sidera qd̄ dñā
faciebat illo tpe: q; puata erat filio
tā dilecto. **C**ū venisset domū: mat̄
eū vidēs vltra q̄ dici posset exbila
rata surgit z ei occurrit: z i ample/
tus striditissimos recepit. **C**ui ipse
reuerenter se inclinavit: z nutricio
suo **J**oseph: z cū eis more solito re/
māsit. **N**ūc pores z sidera qualr
eum mater interrogat d̄ oibz q̄ isto
medio p̄tingit qualr ei fuerat: q̄ li/
ter cōpariēbat aspiciendo eum sic
macilentū z pallidum.

De apertioe libri in syna
goga. **L**v. iij. **Ca. XVIII**

Hucusq; p̄ dei gr̄az vitā dñi
ordinare: z enigm⁹ paz z q̄si
nil d̄ his q̄ p̄tingit: aut p̄
ip̄m̄ facta s̄fomitētes. **S**ed nō sic
deinceps intendo facere: q; nimis
esset longū oia q̄ dixit z fecit: me/
ditationē redigere. **S**ufficit em̄ z rē
p̄ eū dictā aut factā: ante mētis o/
culos ponam⁹: z more beate **C**eci/
lie in secreto pectoris porrem⁹: ita
q; p̄uersemus cū eo: z ei familiare
fiamus. **N**am in hoc videt̄ haberi
maior: deuotio z dulcedo. **E**t q̄sto
tus fructus haz: meditationū in
hoc p̄sistere videt̄: vt sic vbiq; z sp̄